

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ
ΚΑΙ
ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΑΗΡΩΓΕΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΡ. 10
ΚΕΝΤΕΡΙΚΟΥ Φρ. χρ. 10

Τιμή Φυλλου
5 λεπτά 5

ΕΤΟΣ Α' | ΑΘΗΝΑΙ, Κυριακή 4 Μαΐου 1903 | ΓΡΑΦΕΙΑ : 'Οδός Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 325

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΑΚΡΟΓΙΑΛΙΑΣ

ΤΟ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ ΜΟΥ

Στὸ φίλο μου Δ. Ταγκόπουλο

Βυροὺδες πιπτινόμενες μὲ βάρκες σκεδωμένες,
Χρόνια καὶ χρόνια ξηγρυντες σὲ ἀπόλακτρα πελάγη,
Στὸ λιμάνι τοῦ Νησιού τὸ ἀπένεμο ἀραγμέ ες
Γλυκοκοιμούνται ἀνεγνώστια κ' αἰώνια πλάγι-πλάγι.

Καὶ τίς ψυχὴς τῶν νοσταλγῶν, ἀξυπνητὰ γυρμένες,
Σειρήνες οἱ ἄδρες τοῦ γυαλοῦ κ' οἱ ἄνθρωποι λωτοφάγοι
'Απ' τὰ θανάτῃ τῆς Ἀησιμονίης θωροῦνε τὴν ξέναν—
Τὴς ἀδελφές, ποὺ ἐπλάκυναν οἱ Τρίτωνες οἱ μάγοι

Καὶ στυρωτὴ εἶνε τῆρμενα καὶ τὰ κοτυλά ἀρημένα...
Μὴ, ὅπως σὲ λίμνη ἀκύμαστη τῆστέριε, θολωμένη
Τὴ φανερὰ ἀνέθουσε μέσ' στὴ γαλήνια γλῶσσι.

Καὶ, σὴν θυμὸν εὐφροσύνη, λαλάει τὸ Μυρολόγι:
—Δὲν εἶμαι Μάνικος στεναγμῶς ἢ κλάμα θυγατέρας
Μυρολόγιε, δεῖ ἔχαιε τοῦ Πελαγίου ἢ Ἀγέραι!
Σπύριες

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

— Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΣ ΓΚΡΑΒΑΡΙΤΙΣΜΟΣ

ΔΕΝ εἶχε κανένας τὴν ἀπαιτήσει νὰ ἀναγνωρίσῃ
ὁ κ. Δηλιγιάννης τὸ μεγάλο καλὸ ποῦ τοῦ
ἔκαμε ὁ κ. Θεοτόκης, ὁ ὁποῖος κατώρθωσε,
αὐτὸς καὶ μόνος, νὰ μπαλώσῃ τὰ μεγάλα
ρήγματα ποῦ ἀνοῖξαν οἱ Κορδωνικοὶ στὴν Κυ-
βέρνησι καὶ νὰ τὸν κρατήσῃ γιὰ λίγο ἢ γιὰ
πολύ ἀκόμη χρόνο στὴν Ἀρχή.

Ὁ κ. Θεοτόκης ἠθέλησε νὰ ἐπανα-
λάβῃ ἢ Βουλὴ τίς ἐργασίες της, καὶ ἡ Βουλὴ
τίς ἐπανέλαβε. Ὁ κ. Θεοτόκης ἠθέλησε
νὰ μὴ πέσῃ ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ Κυβέρνησις
δὲν ἔπεσε. Ὁ κ. Θεοτόκης ἠθέλησε νὰ μὴ
δώσῃ τὴν κλωτσιὰ στὸ ἐτοιμόρροπο σανιδικὸ
κατασκευάσμα, καὶ τὸ ἐτοιμόρροπο ἔμεινε ἀσά-
λευτο στὴν θέσι του καὶ ποζάρει σήμερα γιὰ
μαρμαρότευκτο μέγαρο.

Ὁ κ. Δηλιγιάννης δὲν ἔμπορουσε νὰ τανα-
γνωρίσῃ ὅλ' αὐτὰ, δὲν τὸν ἐσύμφερε νὰ τανα-
γνωρίσῃ, καὶ γι' αὐτὸ ἔβαλε τοὺς φίλους του
νὰ φωνάζουν πῶς ἡ Ἀντιπολίτευσις μετέβη
σὴν Βουλὴ ἀφοῦ ἐπέισθη πρῶτον πῶς
ἡ Κυβέρνησις ἔχει ἐξέσησ φασισμὲ-
ν ἢ τὴν ἀπαρτία.

Κ' ἔκαμε πολὺ καλά. Κανένας βεβαίως δὲν
εἶχε τὴν ἀπαιτήσει νὰ βγῆ ὁ κ. Δηλιγιάννης
στὸ παράθυρο τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομι-
κῶν—τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖτε μόνο στις ἐπι-
στρατείες—καὶ νὰ φωνάξῃ:

— Ἄνδρες Ἀρκάδες, Πρωθυπουργοὶ ἐσμὲν
διότι τὸ ἠθέλησε ὁ ἀξιότιμος ἐκ Κερκύρας βου-
λευτής!

Εἰν' ἐνωρὶς ἀκόμη γιὰ τὴν πολιτικὴν εἰ-
λικρίνειαν.

ΕΠΕΦΤΕ ἡ Κυβέρνησις ὠρισμένως, ἀν δὲν τὴν
ὑποστήριξε ἡ Ἀντιπολίτευσις. Αὐτὸ κανέ-
νας δὲν ἔμπορεῖ νὰ τάρνηθῇ. Καὶ πολλοὶ, καὶ
Κορδωνικοὶ ἀκόμη, ἐπερίμεναν τὸν κ. Θεοτόκην
νὰ γυρίσῃ ἀπὸ τῆς Κέρκυρας γιὰ νὰ τὴ ρίξῃ.

Ὁ κ. Θεοτόκης ὅμως δὲν τὴν ἠθέλησε μιά
τέτοια εὐκολὴ νίκη. Κ' ἔκαμε πολὺ καλά.
Ἐσκέφθηκε ἀνδρικώτατα καί... πολιτικώτατα.
Ἄφησε τὴν Κυβέρνησι ναυτοφαγοθῆ. Τὴν ἀ-
φησε δηλ. νὰ γίνῃ ἡ ἴδια Γύπας καὶ Προμη-
θέας. Νὰ φαγοθῆ ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ της, ἀπὸ τὰ
ἴδια τὰ σπλάγγνα της.

Καὶ θὰ τὸ ἐπιτύχῃ. Διότι ἡ τακτικὴ τὴν
ὀποῖαν ὡς ἀρχηγὸς τῆς Ἀντιπολιτεύσεως ἐγ-
καινιάζει, θὰ τὸν φέρῃ στὴν ἐπιτυχίαν ἀσφα-
λῶς καὶ χωρὶς μεγάλους κόπους.

ΑΡ-ΝΟΥΒΟ τὴν ἀποκαλοῦν ἐμπαικτικῶς τὴν
τακτικὴν αὐτὴν τοῦ κ. Θεοτόκη, κ' εἶνε
πραγματικῶς ν ἑ α τ ἑ χ ν ἢ στὴν Πολιτικὴν,
τούλάχιστον γιὰ τὸν τόπο μας.

Ἔως τώρα ἡ Ἀντιπολίτευσις ἐβιάζετο νὰ
ρίξῃ τὴν Κυβέρνησι, κ' ἔβαζε σ' ἐνέργειαν ὅλα
τὰ περίφημα μέσα, τὰ ὁποῖα ἐκλασικοποίησε ὁ
κ. Δηλιγιάννης καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, καὶ τὰ ὁποῖα
ἀρχίζουν ἀπὸ τίς κωλυσιεργίες καὶ τελειώνουν
στοὺς ζουρνάδες καὶ στὴν ἐνοπλὴ διαδήλωσι.

Ἀπὸ τώρα ὅμως καὶ εἰς τὸ ἐξῆς—κ' ἐνόσφ
νὰ ἐξηγούμεθα, ἀρχηγὸς τῆς Ἀντιπολιτεύ-
σεως δὲν θὰ εἶνε ὁ κ. Δηλιγιάννης—ἡ Ἀντιπο-
λίτευσις θὰ μεταχειρίζεται ἀνδρικώτεραν καὶ
ἀξιοπρεπεστέραν πολιτικὴν.

Κι' αὐτὸ δὲν εἶνε λίγο. Καὶ ἔμπορεῖ κανεὶς
ἀπ' αὐτὸ καὶ μόνο νὰ ἐλπίσῃ, ὅτι, καθὼς ἀπο-

κτῆσαμε Ἀντιπολίτευσι ἀρ νουβὸ, θάποκτῆ-
σομε καὶ μιὰ μέρα, ἀργὰ ἢ γρήγορα, κα-
ἀρ νουβὸ Κυβέρνησι, μὲ λιγότερο Γκραβαριτι-
σμὸ καὶ μὲ περισσότερο κουράγιο νὰ πέφτῃ μο-
ναχὴ της ἔταν βλέπῃ πῶς γιὰ νὰ κρατηθῇ
στὴν ἀρχὴ πρέπει νὰ διακονέψῃ τὴν ὑποστήριξι
τῶν πολεμίων της.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ἜΡΡΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΞΕΝΟΜΑΝΕΙΣ ΣΟΦΟΛΟΓΙΟΥΣ

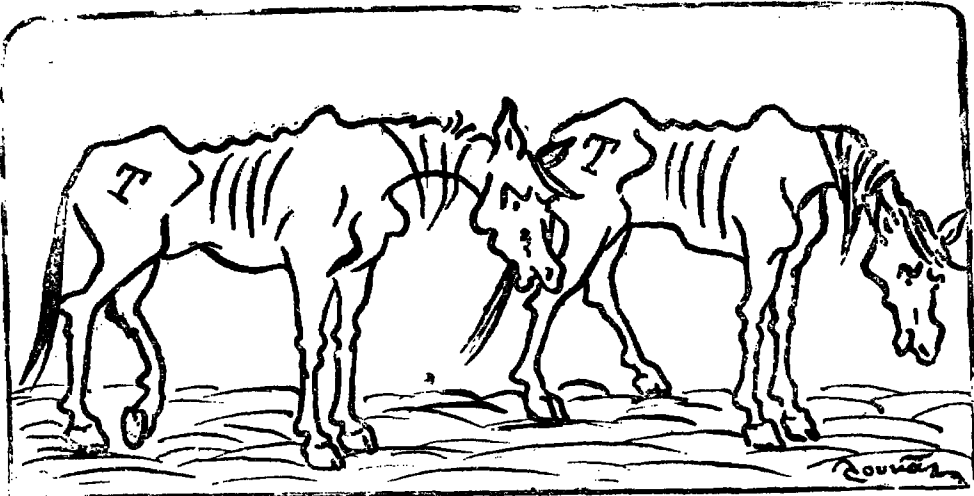
Διὰ τοὺς ξενομανοῦντας λογίους, εἴτε νέους εἴτε
γέμους ἐσπεριοειδῆς, τοὺς ἔχοντας ἕνα μόνον σκο-
πὸν καὶ ἀγωνιζομένους ἕνα μόνον ἀγῶνα ἀξιοδά-
κρυτον, νὰ πείσουν τὸν κόσμον... ὅτι εἶνε Εὐρω-
παῖοι, ἀκριβῶς διότι δὲν εἶνε, νὰ πείσουν τὸν κόσμον
ὅτι εἶνε πολιτισμένοι, ἀκριβῶς διότι δὲν εἶνε καὶ
ἀκριβῶς διότι αἰσθάνονται ὅτι εἶνε Τ σ ο ὕ σ ι δ ε ς,
ὑπάρχει ἕνα μέσον θεραπευτικόν, ἕνα φάρμακον τὸ
ὁποῖον πιθανὸν νὰ τὴς θεραπεύσῃ, διὰ νὰ σωθοῦν
αὐτοὶ ἀπὸ τὸ γελοῖ ν. πρὸ παντός ὅμως διὰ νὰ γλυ-
τώσῃ ὁ κόσμος ἀπὸ τὰ κακὰ τῆς μονομανίας των.

***

Νὰ πάρουν τὸ «Ἄ σ τ υ» καὶ νὰ μελετήσῃ οὐ-
λοκλήρον τὴν σειράν τῶν χρονολογημάτων τοῦ
Ἐπιόκοπος ούλου, ἀπὸ τὴν πρῶτην ἡμέραν
τῆς ἐμφανίσεώς του ἕως σήμερον εἰς τὸ «Ν. Ἄστυ».
Ἡ ἴδιον τὴν περιφρόνησιν τὴν ὁποῖαν ἔτρεφεν
πρὸς ἑαυτὸν, καὶ τὴν ἀπελπισίαν του διότι ἦτο
Ἕλληνας. Θὰ ἴδουσαν τὴν περιφρόνησιν καὶ τὸ μῖσος
κατὰ παντός Ἑλληνικοῦ πράγματος, τὸν σαρκασμὸν
τῶν πάντων, ἀπὸ τῶν τωρινῶν ἕως τῶν ἀρχαίων
θεῶν, τὸν σαρκασμὸν πρὸς πᾶσαν ἐδῶ γενωμένην
ἐλπίδα, τὴν προκατάληψιν, τὴν ἐξίστην ἐκδήλω-
σιν τῆς ξενομανίας, καὶ τὴν καθημερινὴν κωδωνο-
κρουσίαν τῆς ψυκῆς μας βαρβαρότητος, τοὺς
θρήνους διότι ἐγεννήθημεν εἰς αὐτὸ ἐδῶ τὸ χῶμα,
τὸ τίναγμα καὶ τὸ ξάμνημα, καὶ τὸ τέντωμα τοῦ
στόματος, τὸν ἐκστατικὸν θαυμασμὸν πρὸς κάθε ξέ-
ν. ν τεκεῖν, τὸν καθ ἡμερὶν ὄν ἐθνοκτὸν
νο ν πόλεμον, κατὰ παντός Ἑλληνικοῦ πράγ-
ματος. Διὰ τὴν ἴδιον τὴν γενικὴν ψυχολογικὴν
καὶ διανοητικὴν κατάστασιν ἑαυτῶν καὶ ὅλων τῶν
μονομανῶν ὁμοίων των, ἀναβιβασμένῃν εἰς τὸν
κύβον.

Καὶ ἔπειτα θὰ ἴδουσαν, κατὰ τὰ τρία τέσσαρα τε-
λευταῖα ἔτη, τὴν κατάστασιν αὐτὴν μεταβαλλόμε-
νην καὶ θὰ παρακολουθήσουσαν τὴν μεταβλίν βῆμα
βῆμα καὶ θὰ ἴδουσαν πῶς ὁ ἀρχικὸς μισῆλλον ἀνα-
πτυσσόμενος, πλησιαζὼν καὶ ὀλίγον Ἑλληνικὰ διὰ
μέσῃ τῶν Εὐρωπαίων, προσπαθεῖ τέλει νὰ μετα-
βληθῇ εἰς Φιλέλληνα καὶ εἶμαι βέβαιος καὶ τὸ εὐ-
χόμεαι ἐγκαρδίως, διότι ὁ Ἐπίσκοπος εἶνε φίλος μου
ἀπὸ τὸν ὁποῖον μὲ χωρίζει μόνον τὸ μῖσος κατὰ
τῶν ἀλεθρίων του ἰδεῶν διὰ τοὺς πολλοὺς, τὰς ὁ-
ποίας ἐσπεῖρεν καὶ εἶμαι βέβαιος, καὶ τὸ εὐχόμεαι
ἐγκαρδίως, ὅτι ὅσον προχωρεῖ ἢ ἀνάπτει τὸ καὶ
ἀνοίγονται τὰ μάτια του, θὰ καταλήξῃ βεβαίως νὰ
γίνῃ Ἑλληνοεὶδῆς ὅσον δύναται νὰ γίνῃ ἄνθρωπος

ΟΙ ΝΕΟΙ ΕΠΙΒΗΤΟΡΕΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡ. ΤΩΝ ΤΡΟΧΙΟΔΡΟΜΩΝ

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ & ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΤΟΥΡΚΟΥΣ

έδλεπε ο πατριώτης και στην Προτομαγιά ακόμη. Και Τούρκοι ήσαν γι' αυτόν οι κατακόκκινες παπαρούνες που στόλιζαν τον κάμπο, ή ξεπετιώντουσαν ανάμεσα από τα μεστωμένα στάχια ή απλώνόντουσαν σε καμιά πλάγια.

Κ' ο πατριώτης που μπήκε στο τραίνο της Κηφισιάς και τριβόσσε προς την έξοχί, για να γιορτάση την Προτομαγιά, έδλεπε τις ήμερες παπαρούνες κ' έχλουσε το κέφι του.

— Τουρκοί!.. Τουρκοί!.. Και να μην είμαι κάτω να τοίς πάρω το κεφάλι τους!..

Μιλούσε σοβαρώτατα. Δεν έγελουσε. Και οι άλλοι που ήσαν μέσα στο ίδιο βαγόνι κ' άκουγαν τους λόγους του, δεν έγελούσαν κ' αυτοί. Δυο τρεις μάλιστα κ' εδάκρυσαν. Είνε τόσο μεταδοτικός ο πατριωτισμός, έστω και όταν εκδηλούται στο αντίκρουσμα της παπαρούνας!

Ο πατριώτης της Προτομαγιάς είναι το απαραίτητο συμπλήρωμα του άλλου εκεί-

νου πατριώτη ο οποίος έχρημάτισε και βουλευτής και Υπουργός μάλιστα, και ο οποίος όταν μπαίνει στο ξενοδοχείο και παραγγέλνει μπριζόλα, συνιστά μεγαλοφώνως στο γκαρσόνι να μη του την ψήση σε κόκ, αλλά σε Έ λ λ η ν ι κ ό κάρβουνο.

— Πρόσεξε, παιδί! Σ' Έλληνικό κάρβουνο να μου την ψήσης την μπριζόλα μου, γιατί θα σου την γυρίσω πίσω!..

...Τους είδα και τους δυο πατριώτες. Και τον πατριώτη της παπαρούνας και της μπριζόλας τον πατριώτη. Τους είδα και τους έμακάρισα. Και μαζί μ' αυτούς έμακάρισα και την εδδαίμονα γη που τους τρέφει. Κ' έθυμήθηκα ακόμη όλα τα κοπάδια των περιήμιων έξ επαγγέλματος πατριωτών, οι οποίοι αντί ναχουν καπνό ή ταμπάκο στην ταμπάκερα τους, έχουν μέσα σ' αυτήν πατριωτικά δάκρυα, κ' όταν πρόκειται να συγκινήσουν αναμικρές Άρσακειάδες ή άμυναλα παιδιά, ανοίγουν την ταμπάκερα τους, πέρνουν ως πρόζα, δυο δάκρυα, τ' εφραμίζουν καλά στα μάτια τους και κεραυνοβολούν τους ά τ ί μ ο υ ς και ά ν ά ν δ ρ ο υ ς Βουλγάρους, που σκοτόνουν και σκοτόνουνται κατά ντουζίνες για την πατρίδα τους!

ΘΑ ΜΑΣ ΕΠΙΤΡΕΨΕΤΕ

να μιλήσουμε και λίγο για τον εαυτό μας; ή μάλλον για δυο νέους συνεργάτες μας, οι οποίοι ξεκίνησαν άμέσως την προσοχή των ειλικρινών; ενδιαφερομένων για τ' άγράμματα, μόλις πρωτοφάνηκαν στις στήλες του «Νουμά».

Ο ένας συνεργάτης μας, ο κ. Σπύρος Άναστασιάδης, με την θαυμασία κ' επιστημονικωτάτην επιφυλλίδα του «Οί Ρητορικοί λόγοι του κ. Μιστριώτη» και ο άλλος ο κ. Ι. Σταμνόπουλος, με δυο προηγούμενα ελευθερόστομα άρθρα, κ' μ' ένα ακόμη που θα δημοσιεύσουμε στο φύλλο της Πέμπτης, άνεδείχθησαν πολυτιμώτατοι συναγωνιστάι του «Νουμά» στον κατά της μυριοπρόσωπης Ψευτιάς άγώνα και κατέκτησαν την συμπάθειαν και την εκτίμησιν των αναγνωστών μας.

Και αυτή είναι ή έπίσταψις του άγώνος του «Νουμά». Νάνοιξη δρόμο στους νέους. Νά χρησιμεύση ως βήμα ελεύθερο για κείνους που έχουν κάτι να πουν με ότη ελευθερία στην έκφρασι και στην σκέψι κ' άν θέλουν.

ΜΕ ΤΟ ΚΑΛΟ

να συνέλθη άμα θα συνέλθη, το Έκπαιδευτικό μας συνέδριο, το όποιον τρεις Σύλλογοι: Φιλολογικοί, ή τουλάχιστον ως Φιλολογικοί ποζάροντες, θα συγκροτήσουν. Με το καλό να συνέλθη. Έδιαβάσαμε την είδησι της συγκροτήσεώς του, και δεν ένθουσιαστήκαμε. Έδιαβάσαμε και το πρόγραμμα των εργασιών του, κ' έμείναμε ψυχροί, ψυχρότεροι κ' από το μάρμαρο.

Ηά λάβουν τον λόγο μερικοί ειδικοί. Ηά ύποβληθούν μερικά ύπομνήματα. Ηά γίνη κανένα ταμπουράκι. Ηά διοργανωθή καμμιά έκδρομούλα ή καμμιά πανηγυρική παράστασις. Κ' έπειτα; Ένα πούφι! ένα τεράστιο πούφι! Ηά βγή κ' από το συνέδριο αυτό.

Ψέματα; Η Έκπαιδευτική Ψευτιά μήπως; Ηά πέρη με το Συνέδριο αυτό και μήπως; Ηά βγή από μέσα από τις συνεδριάσεις του ή Άλλόθεια, ή όποις θα σώση την μέλλουσαν γενεάν, και συνεπώς και το Έθνος, από την κατάρα του Δασκαλισμού;

Ο κ. Φώτης Φωτιάδης στο πολύτιμο βιβλίο του «Τό Γλωσσικό ζήτημα» έχει δείξει τον άνοσπαρμένο δρόμο ο οποίος θα μας τραβήξη από την Έκπαιδευτική Ψευτιά. Άλλά δεν μ' άς λέτε, πόσοι από αυτούς που θα λάβουν μέρος στο περίφημο αυτό Δασκαλοσυνέδριο, το έχουν διαβάσει και το έχουν νοιώσει το βιβλίο αυτό;

Η ΠΡΟΧΘΕΣΙΝΗ

«Έστία», γράφουσα περί της τρίτης Κωνής βίβλου την όποιαν εξέδωκεν ή Άγγλική Κυβέρησι έν σχέσει προς το Μακεδονικόν ζήτημα, αναφέρει

λέει. "Έτσι έπεριπάτησε πάντοτε ή Ίδεια" σε κάθε άνκ μέρφωσι κοινωνική ή επιστημονική αυτή ηνέκταν. "Όταν οι Έθρωποι της Ψευτιάς και του όπισω έχασαν όλα τ' αρούσια τους, άγκάλλισαν το ξόνο της Βριτιάς. Τελειωμό δ' έθ' εγ' άν καθόμουνκ να μιλήτω και για τις Άλλες κουταμπρες του δ ι α π ρ ε π ο ύ ς. Κίθε φράση και μι ά κουταμπάρα. Τί να πει κανείς σε Έθρωπο που με δασκαλικήν αίσθησότητα — λέξη διαπρεπή; — λέγει ότι προς διδασκαλίαν της γ υ θ α ί α ς (!) γλώσσης; δεν είναι ίκανοί οι ύπάρχοντες διδάσκαλοι και καθηγητάι και είναι άνάγκη, όπως μορφώσωμεν αυτούς έν τοις κατηλείσις και τοις κατωτάταις τρώμασι του Έλληνικού λαού; Τί να πει κανείς σε Έθρωπο που λέει: τή γλώσσα μας την άληθινή, που μιλάμε, τή γλώσσα των τραγουδιών των δημοτικών, τή γλώσσα που έγραψε ο Σολωμός, τήνε λέει χυδαία, βάνυσον, δουλικήν, μισοδύσβαρη; Μισοδύσβαρη, στο έπιπ και παραπάνω, κ. Έπιμενίδη, μισοδύσβαρη είναι ή γλώσσα που γράφεις έσύ, όταν μ' άς κολλάς τ' «δέν» με το «ή γινώσκω» όταν γράφεις είναι και ήτο και παραπέρα «έθ' έμεθ'». Μίξες και άηδίες είναι αυτά που γράφεις έσύ, όταν νομίζεις, πως άν μ' άς άρχειάσεις καμπότες άρχιές λέξεις δολιχοδρομού και διαφρηλατώ και μπραβουρή και οίστροπλή ή χωρίς κανένα νόημα, γράφεις ποιητικά και ρητορικά και κ ε κ α λ λ ι ε π η μ ε ν α.

Αυτός είναι ο λόγος — πόλογος όπου έξετάζεται ή Έλληνική γλώσσα από έποψιν αίσθητικήν και έθνικήν

και με μεθόδον κουτολογικήν». «Άρχομένου έργου πρόσωπον χρή θεμεν τηλαυγές» λέει ο Πίνδαρος, κ' άλήθεια, πρέπει να τ' όμολογήσουμε, πιστά τή συμβουλή του ακολούθησε ο διαπρεπής καθηγητής.

***

Ηθελ' άκόμα να πώ δυο λόγια για τ' ά λόγια που είπ' ο σοφός καθηγητής στο Σολωμό τ' έκαστόχρονα. Και πρώτα-πρώτα δ' έ μ' άς λέτε πως τ' άς φαίνεται να μιλάει και να έχωμιμάζει το Σολωμό, Έθρωπος που λέει τή γλώσσα μας χυδαία και βάνυσον και δουλική και μισοδύσβαρη και διεφθαρμένη και ήκρωτηριασμένη και φύραμα γλωσσών; (δ' άυτό τ' ά κ ο σ μ η τ ι κ ά βρίσκουνται στον πρόλογο). Δ' έ μ' άς λέτε τί θα σκερτείτε για έναν Έθρωπο που τή μι ά μερι ά λέει ότι «ποίησις είναι εκδήλωσις των εύγενεστέρων αίσθημάτων και των ύψηλοτέρων ιδεών κίτινας δ' άνπεικονίζονται δι ά χυδαίων φράσεων» (σελ. 195) και από την Άλλη βρίσκει ώρχιές και ώ ρ α ί ε ς στροφές του ύμνου άλλο πύ δ' έ συλλογίσασιν; Δ' έ νομίζετε ότι αυτός ο Έθρωπος μ' όλη τή αλέπτυσση της δικνοίς του με τ' ά συγγράμματα του Άριστοτέλη (σελ. 386) μ' όλη τήν αόξυνον» που τούφερον τ' ά Έλληνική γράμματα (σελ. 385) μ' όλη τή «σπουδασιότητα» που άπόχτησε διαβάζοντας τον Ίσοράτη (σελ. 10) μ' όλη τή σοφία που άντλησε (άπό τ' άς βρυτιμούς της άρχαιοτήτος δεξμενός» (σελ. 320) δεν είναι ίκανός να χωρίσει

δυο χαϊδάρων άχρους; Και δ' έ νομίζετ' άκόμη πως είταν άσέβεια και κοροϊδία στη μνήμη του Σολωμού ν' άπαγγίλει λόγον ο μ ή γ υ θ α ί ο ς κ α θ η γ η τ ή ς, άσέβεια και από μέρους αυτού και από μέρους της (Κεντρικής Έπιτροπέας) που τον έπροσκίλεσε για να μ' άς δώσει τ' ά φώτα του τ' άρχις και να μ' άς πει ότι ο Σολωμός είτανε θρητικός και πατριώτης; και γι' αυτό ή γαπήθη υπό του θείου και του εφίλησαν το στόμα οι Μούσες και στο τέλος να μ' άς πει τις συνειθισμένες του γλωσσικές άνοησις; για τή γλώσσα τή χυδαία της δουλοσύνης, και για τή γλώσσα «ήν ήγησκόμενου του ένναχούς Κοραή διαμόρφωσε το Έθνος δι ά των άρίστων!»; αυτό του πνευματών; Μ' άς καλ' ά, θα μ' άς πείτ' έπί τέλους όση και άν είναι ή αόξυνον» που φέρνουν τ' ά Έλληνικά γράμματα όσα κ' άν είν' άυτό, δεν μπορεί όμως να είναι τόσα ώστε κείνος που τ' άχει να μην καταλαβαίνει ότι δυο και δυο κάνουν τέσσαρα. Σ' αυτό δεν έχετ' άδικο, κ' άπόδειξη ότι κ' ο δ ι α π ρ ε π ή ς το κατάλαβε, το μισοκατάλαβε δηλαδή. Κατάλαβε ότι το να λέει το Σολωμό άθάνατο και ώρχιές τις στροφές του και το να βρίζει έπειτα τή γλώσσα τή δημοτική και όσους τή γράφανε, δεν πολυταριάζουν.

(Τήν Πέμπτη το τέλος)

